

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

Ex ante beleidsevaluatie ter ondersteuning van de beleidsvoorbereiding

VEP Workshop Ex Ante-beleidsevaluatie,
Brussel, 4 juni 2018

Jeroen Backs
Afdelingshoofd
Strategische Beleidsondersteuning
Departement Onderwijs en Vorming

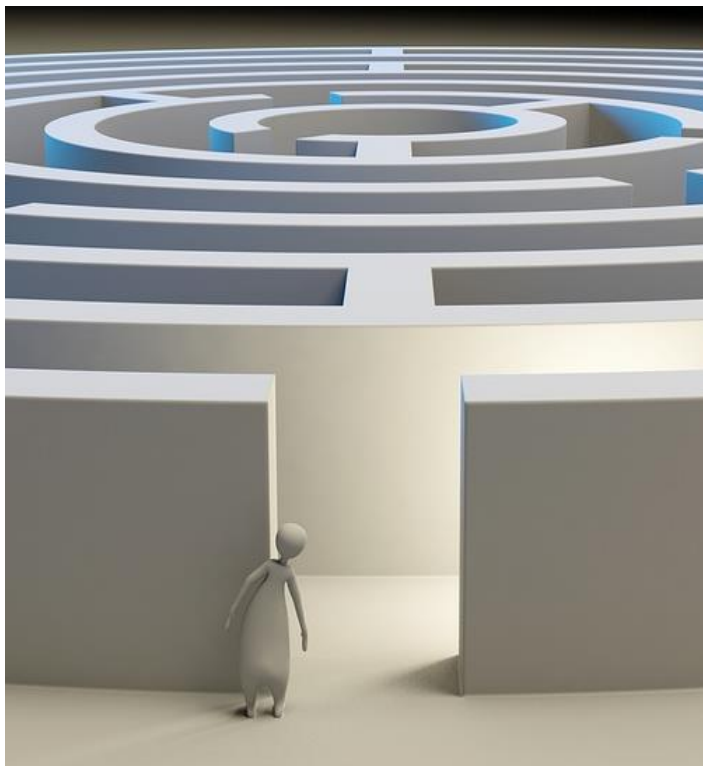

Outline

- ▶ *'Evidence informed'*-beleid in Onderwijs & Vorming
- ▶ Bijdrage aan het regeerakkoord
- ▶ Case: *'Naar centrale toetsing in het Vlaamse onderwijs?'*
- ▶ Enkele kernboodschappen

“Evidence informed”-beleid in O&V

*“Binnen het departement
Onderwijs en Vorming de
ondersteuning,
voorbereiding en evaluatie
van het onderwijsbeleid op
basis van betrouwbare en
valide kennis mogelijk
maken.”*

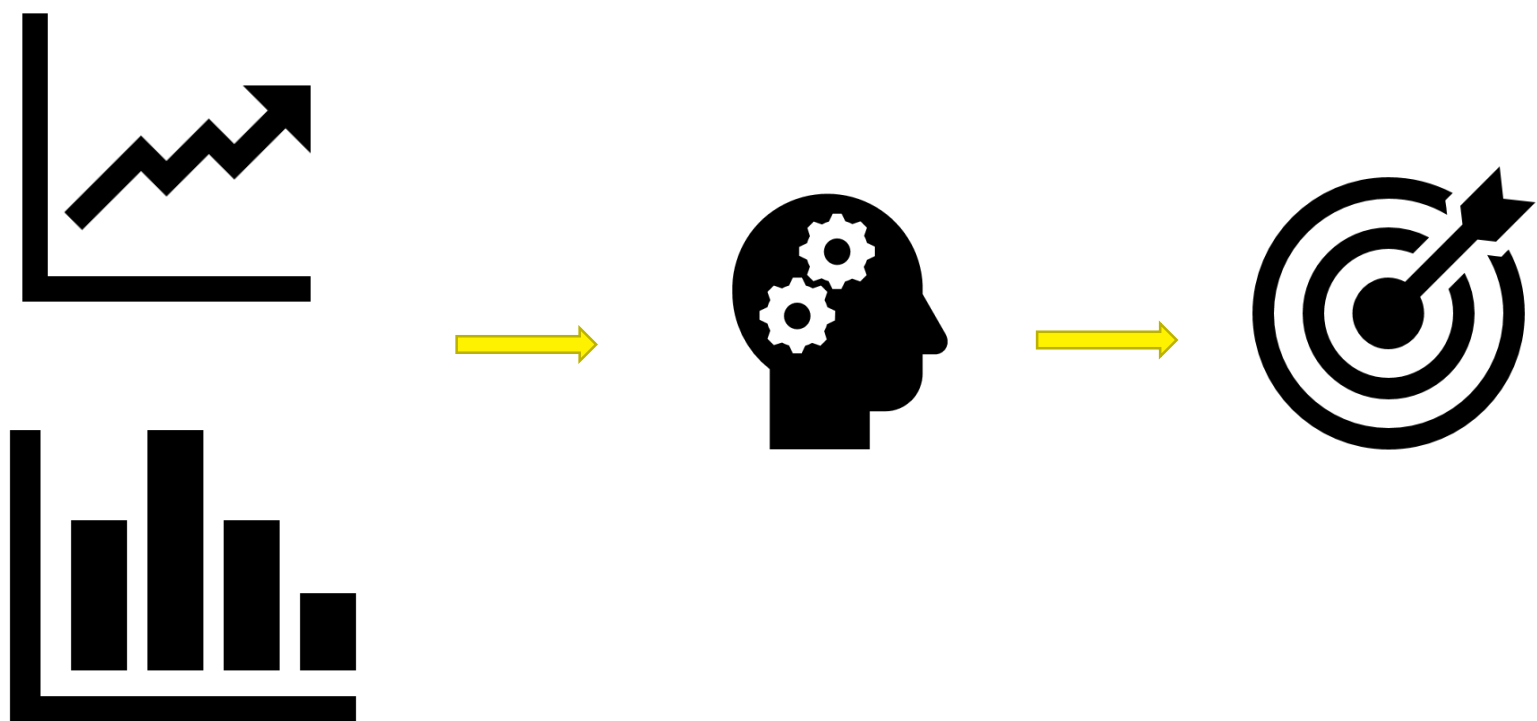

“Evidence informed”-beleid in O&V

Bijdrage Regeerakkoord

Domeinspecifieke bijdrage O&V

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

Omgevingsanalyse

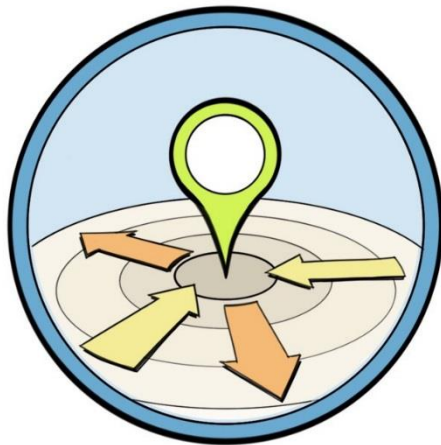
7 ontwikkelingen, 22 thesen

Demografisch
Economisch
Politiek-institutioneel
Cultureel-maatschappelijk
Ecologisch en ruimtelijk
Technologisch, wetenschappelijk
en innovatie
Leeruitkomsten

Bijdrage Regeerakkoord O&V: aanpak

OMGEVINGS
ANALYSE

3 tot 5
Strategische
doelstellingen

8 tot 10
beleids-
prioriteiten

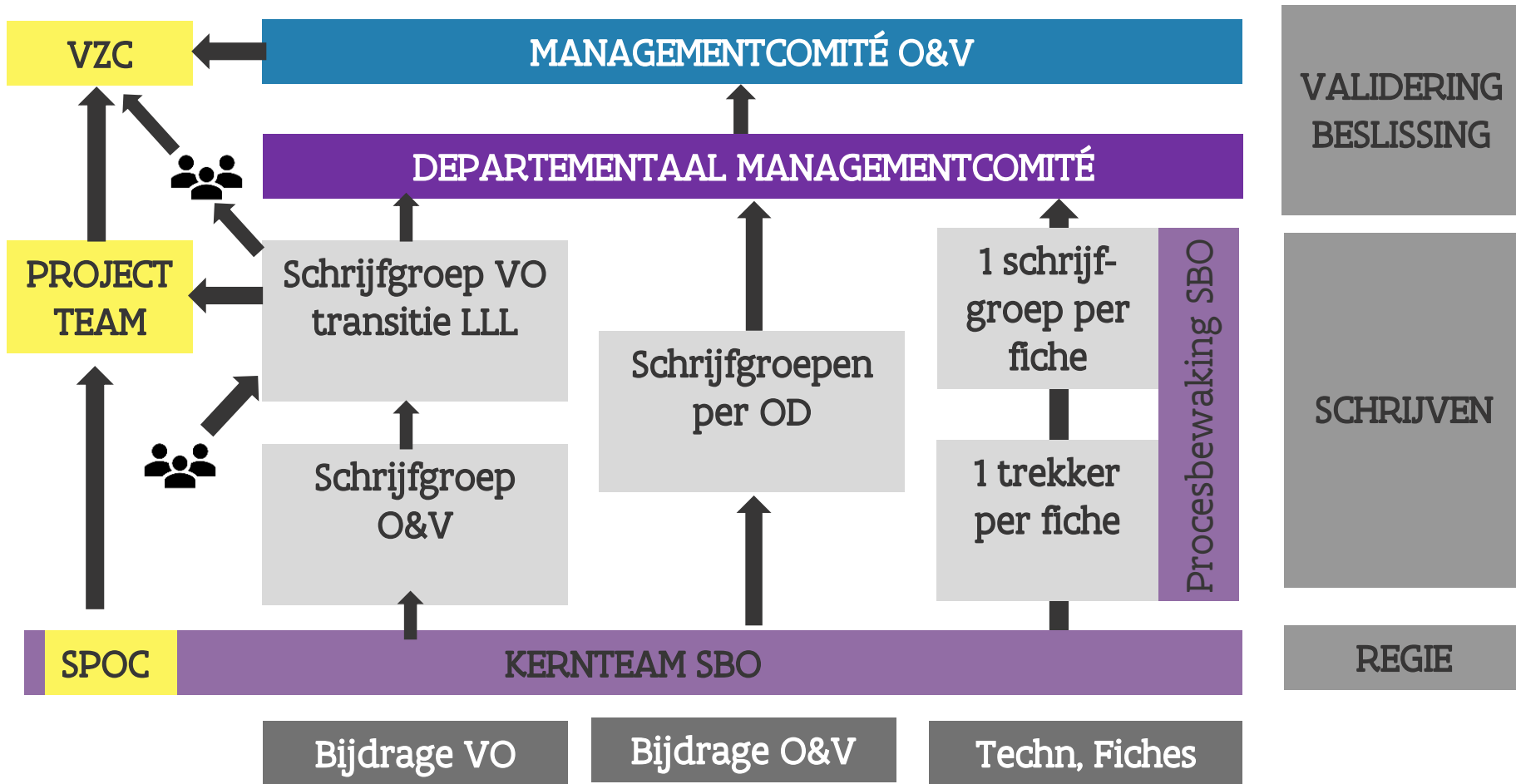
100 tot 120
technische
fiches

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

Projectstructuur

Case: 'Naar centrale toetsing in het Vlaamse onderwijs?'

Voorbeeld van hoe DOV anticipeert op nieuwe beleidsevoluties via ex ante-evaluatie

Randvoorwaarden en kritische succesfactoren

VAN EXAMENS KRIJG JE UITSLAG

Loesje

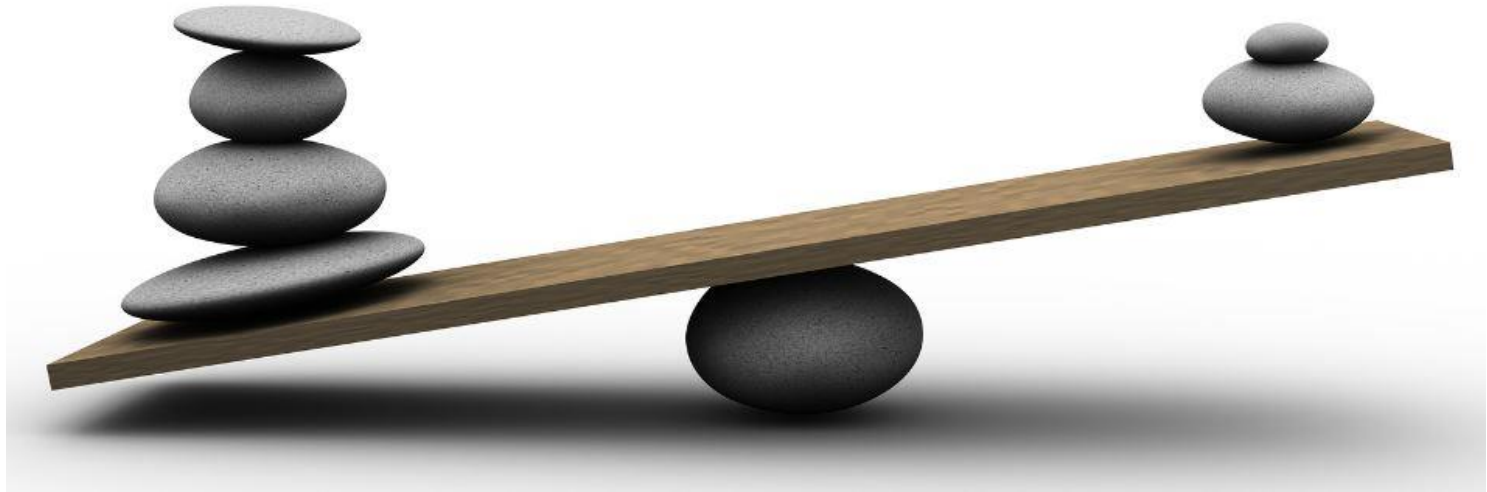
Korte historiek - context

Startsituatie – historische context

- Grote vrijheid van onderwijs – autonomie onderwijsinstellingen
- Geen gemeenschappelijke visie op kwaliteit – output/doelstellingen generiek beschreven
- Weinig oog/instrumenten voor verantwoording
- Geen enkel draagvlak voor centrale toetsing

Korte historiek – wijzigende context

- Internationale vergelijking – druk EU & OESO
- Dalende prestaties
- Hervorming secundair onderwijs
- Meetcultuur – new public management in onderwijs
- Nieuwe politieke verhoudingen – publieke opinie

- ✓ Proactief denken en handelen
 - ✓ Voldoende voeling met veranderende context
 - ✓ Voldoende inzicht in politieke verhoudingen
 - ✓ Voldoende expertise m.b.t. thema

ex ante evaluatie

Vertrekkende vanuit probleemstelling

- Beperkingen internationaal vergelijkend onderzoek – peilingen – psychometrisch onderzoek
- Zoeken naar verklaringen voor bepaalde resultaten
- Voortschrijdend inzicht

Inspelen op andere ontwikkelingen en hervormingen

- Evolutie naar meer competentiegericht onderwijs
 - Andere invulling van het onderwijscurriculum
-
- OBPWO-onderzoek naar monitoring leerwinst
 - OPBWO-onderzoek naar grootschalig meten van competenties

ex ante evaluatie

Meesurfen op beslist beleid

- Verplichte invoering van gebruik valide toetsen in 2 (straks 3) leergebieden op het einde van basisonderwijs
 - Onderzoek naar validiteit OVSG-toetsen en IDP
 - Monitoren implementatie + detectie knelpunten + debat met stakeholders
-
- Rapporten validiteit OVSG en IDP-proeven + inzage in processen en toekomstplannen
 - Zicht op knelpunten implementatie verplichte toetsen (Steinerscholen bv.)

- ✓ Inspelen op opportuniteiten
 - ✓ Geen one-shot ex ante beleidsevaluatie – diversifiëren in opbouw kennis
 - ✓ Als het politiek even niet dringend is
 - ✓ Gebruik maken van een opportuniteit om kennis maximaal uit te breiden

ex ante evaluatie

Ex post evaluatie als vertrekpunt voor ex ante

- Aflopen steunpunt Toetsontwikkeling en Peilingen eind 2017 met engagement VR voor nieuw steunpunt vanaf 2018
 - Ex post evaluatie als hefboom voor ex ante evaluatie
 - Adaptief toetsen
 - Digitaal toetsen
 - Toetsen in nieuwe domeinen (MO)
 - Prestaties meegeven op individueel leerlingenniveau
 - Draagvlak, opinie stakeholders, verwachtingen stakeholders
-
- Ex ante beleidsrapport als voorbereiding voor opmaak bestek nieuw Steunpunt Toetsontwikkeling en Peilingen 2018-2023
 - Verder onderzoek naar innovatie/uitbreiding/centralisering toetsen als opdracht voor nieuwe steunpunt

- ✓ Ex post – ex ante in 1 beweging
 - ✓ Visie ontwikkelen op de toekomst
 - ✓ Gericht vragen stellen i.f.v. ex ante
 - ✓ Gebruik maken van een opportuniteit om kennis maximaal uit te breiden

ex ante evaluatie

✓ Maximaal gebruik maken van verschillende soorten onderzoek (-smethodes)

✓ Stakeholders maximaal betrekken, zeker i.g.v. weinig draagvlak - weerstand

✓ Voldoende breed kijken en alle dimensies proberen meenemen

Ex ante: output

- Nieuw steunpunt Toetsontwikkeling en Peilingen met innovaties
- Opstart toetsentoolkit einde BaO
- Opbouw kennis over toetsen, accountability,...
- Zicht op draagvlak beleidsevoluties
- Bijdrage RA

- DOV klaar om grondig advies te geven over randvoorwaarden/valkuilen/opportunities centrale toetsing
- Mogelijke implementatie innovaties + versterken evidence informed policy en onderwijskwaliteit
- Werken aan draagvlak + expertiseontwikkeling bij stakeholders